

NIEUWSBRIEF 32

Initiatiefgroep Dionysius
Heerhugowaard

NLEDING

Kerkelijke begrafenissen en de rituelen daar omheen zijn onderwerp van een artikel van Sjaak Stegers

In deze nieuwsbrief ook een lange lijst van vieringen in de kerken in de regio. We hopen, dat het voor u handig is, dit alles bij elkaar te hebben.

Het is Joods Nieuwjaar geweest en een belangrijke tekst over verdraagzaamheid hebben wij overgenomen van de site van Levisson (uitleg van Joodse geschriften).

Verder is er in verband met de oktobermaand een "nieuwe" litanie van Maria.

De Marienburgvereniging organiseert een congres op 16 oktober. Kleine geloofsgemeenschappen is het onderwerp. (zie de website)

NIEUWE LITANIE VAN MARIA

Maria van de mensenrechten

Moeder van solidariteit

Moeder van de aarde

Moeder van de oecumene

Moeder van smart

Moeder van Barmhartigheid

Moeder van bijstandsmoeders

Teken van tegenspraak

Bron van leven

Hulp van ontneemden

*Moeder van de verschoppelingen
Stem van gerechtigheid
Bron van inspiratie
Toevlucht van de armen, zieken en verdrukten
Moeder van de mantelzorgers
Open als een bloem voor wie om hulp vragen*

"The Islamic Cultural Center in My Jewish New Year's Prayers"

"HET ISLAMITISCH CULTUREEL CENTRUM IN MIJN
JOODSE NIEUWJAARSGEBEDEN"

Dit is de titel van een tekst bij de gebeden die bij het begin van het jaar (letterlijk Rosj ha'Sjana) in het Jodendom gebeden worden, altijd eind augustus, begin september.

Een rabbijn uit Londen, **Rabbi Mark I. Winer**, leest/bidt ze in het licht van de controverse over het Islamitische centrum dat dicht bij Ground Zero, de plek waar vroeger de twee torens van het World Trade Center in New York stonden, gebouwd zou worden.

De gebeden roepen op om "*wereld heel te maken door God's koninkrijk hier te vestigen*".

"In deze periode van zelfreflectie en gebed strekt mijn hart zich uit naar U, Eeuwige. Wij hebben Uw hulp nodig. Dit jaar wanneer het Boek van Leven wordt geopend en U recht zult spreken over ons, zoeken wij een weg naar verzoening en herstel van vrede met U en onze gemeenschap. Wij willen ons zo gedragen dat wij zowel onze doden eren als onze waarden behouden. Altijdaanwezige God, hoor ons gebed."

*Geef moed en kracht aan hen die geliefden hebben verloren.
Troost hen in hun verdriet en lijden.
Schenk begrip en medeleven aan diegenen, die vanuit alle
tradities centra willen bouwen voor wederzijds cultureel begrip.
Behoed ons zodat wij hen die ons willen helpen*

niet verwarren met hen die ons willen schaden.

Breng ons samen in goede wil en vrede en niet in pijn, angst en beledigingen.

Gun ons de visie om bruggen te bouwen tussen onze verschillen, zodat wij onze doden kunnen eren, onze waarden kunnen behouden en een veiliger gemeenschap kunnen maken.

Moge de banden, gesmeed in onze pogingen vrede en begrip te brengen in Uw wereld, een eeuwig testament zijn ter ere van Uw trouwe liefde.

Sta niet toe dat wie dan ook vernietigt wat wij met Uw hulp en leiding willen bouwen.

Breng tot zwijgen een ieder die dit conflict wil misbruiken, onze zwakheden wil uitbuiten of onze pijn wil gebruiken om voor henzelf macht te verkrijgen.

En wanneer het Boek van Leven zal zijn gesloten aan het einde van Jom Kippoer (Grote Verzoendag) mogen wij dan weten, dat wij alles gedaan hebben wat wij konden om vrede en verzoening met U en onze gemeenschap te verkrijgen.

Geprezen bent U, Altijdzijnde onze God, die ons Uw grootste gave van vrede in het hart en in onze wereld geeft.

De rabbijn probeert vanuit zijn ervaringen met de interreligieuze dialoog en zijn werk iets over de betekenis van deze gebeden te zeggen. Hij heeft steeds geprobeerd verzoening te brengen tussen de leden van Gods slecht functionerende familie van de mensheid. Hij heeft 13 jaar in het hart van Arabisch Londen gewoond en steeds samen met zijn burens de Talmoedtekst: "*Hij die vrede maakt met zijn buurt, is als iemand die vrede maakt met de hele wereld*" bestudeerd.

Op Rosj ha'Sjana wordt het gedeelte uit Genesis gelezen waar Isaak door Abraham op een offerblok geofferd zou moeten

worden. In de Koran is daarvan een parallel te vinden. In de Koran is het Ismaël, de zoon van Hagar, die geofferd zou moeten worden. Beide offers gaan niet door. De les is dat mensenoffers verboden zijn en wij de herinnering eraan hebben wij nodig.

De rabbijn: "Wij zijn té bereid om te haten en te langzaam om luisteren. Wij zijn trots op onze onverdraagzaamheid en verachten iedereen die het niet met ons eens is. Ik heb meer angst voor de wereld, die wij maken door zulke antwoorden dan voor de wereld die terroristen ons op willen leggen, want het is gemakkelijker terroristen te bestrijden dan het slechtste in onszelf."

De rabbijn gaat dan in op de vrijheden die onze voorouders bevochten hebben en dat de mensen die op 11 september 2001 omkwamen, stierven voor deze vrijheden. Hij vraagt dat wij deze vrijheden niet compromitteren zodat wij daardoor verzwakt worden. Zo wil hij met hoop in het hart zijn gebeden eindigen uit de rijkdom van de joodse bronnen.

Ik bid dat wij de waarden van gelijkheid, liefdadigheid en gastvrijheid, die zozeer deel uitmaken van de moslimcultuur en traditie, zullen toestaan zich uit te breiden tot iedereen.

Ik bid dat wij het respect voor de verschillende wijzen van begrijpen, die zozeer deel uitmaken van de Joodse traditie, zullen toestaan zich uit te breiden tot iedereen.

Ik bid dat de liefde en genade, die zo integraal deel uitmaken van de christelijke traditie, zich zal uitbreiden tot iedereen.

Ten slotte bid ik dat al onze religieuze tradities ons zullen leren wederzijds begrip te zoeken, want alleen een wereld gevuld met wederzijds begrip kan gevuld zijn met Uw aanwezigheid, Altijd zijnde,

en met Uw grote gave van vrede.

Wij hebben Uw hulp nodig; wij kunnen het niet alleen.
Wij smeken U, Eeuwige, hoor onze gebeden.

(De gehele tekst kunt U terugvinden op www.levisson.nl, klikken op 'Lees het commentaar' van de Sidra van de week, klikken op 5771 RH)

PLAATSEN OMTE VIEREN EN GELOVIG SAMEN TE ZIJN

ONTMOETINGSKERK MIDDENWEG

Oecumenische vieringen in samenwerking met de liturgiegroep van de IGD, om 11 uur
10 oktober, 14 november, 12 december, voorganger ds. H. van Capelleveen. Van harte aanbevolen, want het zijn mooie vieringen.

H. FAMILIEKERK IN HET 'T KRUIS

Zaterdag 9 oktober 19.00 uur: Woord- en communieviering.
Voorganger dhr. P. Werkhoven. (Kinderkoor)
Zondag 10 oktober 10.00: Eucharistieviering. Voorganger
pastor H. Slot. (Gemengd koor)
Zaterdag 16 oktober 19.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger
pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zondag 17 oktober 10.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger
pastor Th. de Haan. (Gemengd koor)
Zaterdag 23 oktober 19.00 uur: Woord- en communieviering.
Voorganger dhr. P. Werkhoven (Samenzang)
Zondag 24 oktober 10.00 uur: Woord- en communieviering.
Voorganger dhr. P. Werkhoven. (Samenzang)
27 oktober wordt pastor De Haan 80 jaar!
Zaterdag 30 oktober 19.00 uur: Woord- en communieviering.
Voorganger pastor G. Weel. (Samenzang)

Zondag 31 oktober 10.00 uur: Viering Allerheiligen en verjaardag pastor De Haan. Eucharistieviering. Voorganger pastor G. Weel. (Gemengd koor)
Dinsdag 2 november 19.00 uur: Viering Allerzielen. Eucharistieviering. Voorganger pastor Th. de Haan. (Mannenkoor)
Zaterdag 6 november 19.00 uur: Woord- en communieviering. Voorganger dhr. S. Stegers. (Samenzang)
Zondag 7 november 10.00 uur: Woord- en communieviering. Voorganger dhr. S. Stegers. (Samenzang)
Zaterdag 13 november 19.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zondag 14 november 10.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zaterdag 20 november 19.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zondag 21 november 10.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zaterdag 27 december 19.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger pastor G. Weel. (Samenzang)
Zondag 28 november 10.00 uur: Eucharistieviering. Voorganger pastor H. Slot. (Gemengd koor)
Zaterdag 4 december 19.00 uur: Woord- en communieviering. Voorganger dhr. P. Werkhoven. (Samenzang)
Zondag 5 december 10.00 uur: Woord- en communieviering. Voorganger dhr. P. Werkhoven. (Samenzang)
Zaterdag 11 december 19.00 uur: Voorganger pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zondag 12 december 10.00 uur: Voorganger pastor Th. de Haan. (Samenzang)
Zondag 12 december: Kruizer Kerstconcert

H. HART DE NOORD

De Viering van Meeleven in 2010 is op 2 november om 19.30 uur.

Zaterdag **9 oktober** 19.00 uur: afsluiting eerste cyclus vormingsproject. Zang: niet bekend

Voorganger: Marion Bleeker-Burger

Zondag **10 oktober** 10.00 uur: Zang: het Ritmisch koor
Voorganger: pater Jan Molenaar

Dinsdag **12 oktober** 19.00 uur: rozenkransgebed

Zondag **17 oktober** 10.00 uur: Wereldmissiedag,
derde zondag van de maand, westfrieze viering
Zang: gastkoor. Voorganger: Marion Bleeker-Burger
* Kindernevendienst? Koffie en thee na de viering

Dinsdag **19 oktober** 19.00 uur: rozenkransgebed

Zondag **24 oktober** 10.00 uur: Zang: de Cantorij
Voorganger: Marion Bleeker-Burger

Dinsdag **26 oktober** 19.00 uur: rozenkransgebed

Zaterdag **30 oktober** 19.00 uur: Herman Finkersviering
Voorganger: Marion Bleeker-Burger

Zondag **31 oktober** 10.00 uur: Zang: het Ritmisch koor
Voorgangers: Gebedsvieringengroep

Dinsdag **2 november** 19.30 uur: Allerzielen
Zang: de Cantorij. Voorganger: Marion Bleeker-Burger

H. DIONYSIUS

Vrijdag 8 oktober 19.00 uur: G.Borst, Parochiefeest

Zaterdag 9 oktober 19.00 uur: Eucharistieviering

Zondag 10 oktober 10.00 uur: Eucharistieviering m.m.v. alle
koren

Zaterdag 16 oktober 19.00 uur: Eucharistieviering,
Samenzang

Zondag 17 oktober 10.00 uur: Eucharistieviering m.m.v.
Gemengd Koor

Zondag 17 oktober 11.30 uur: Eucharistieviering Familieviering

Zaterdag 23 oktober 19.00 uur: Eucharistieviering,
Samenzang

Zondag 24 oktober 10.00 uur: Eucharistieviering m.m.v.
Gemengd Koor

Zaterdag 30 oktober 19.00 uur: Eucharistieviering,
Samenzang

Zondag 31 oktober 10.00 uur: Eucharistieviering m.m.v.
Gemengd Koor

KOOGERKERK

aanvang op zondagen steeds om 11.30 uur:

17 oktober: 100 Was Gott tut, das ist wohlgetan,
koraalcantate, voorganger ds Ferdinand van Melle, muziek
Harmen J. Trimp

21 november: 116 Du Friedefürst, Herr Jesu Christ,
voorganger ds. Evelien van Melle, muziek Hans Stehouwer

12 december 3de Advent: 36 Schwingt freudig euch empor (2
dl), voorganger ds. Marianne Vonkeman, muziek Harmen J.
Trimp m.m.v. Hollands Vocaal Ensemble

24 december (vrijdag) Kerstnacht 248I Deel 1 uit het
Weihnachtsatorium Jauchzet! Frohlocket, auf, preiset die
Tage, voorganger ds. Ferdinand van Melle, muziek Bastiaan
Jan van Vliet. Tijdstip nog niet bekend.

MICHAELSKERK WIERINGEN

Vieringen: iedere eerste zondag van de maand om 10.30 uur:.

7 november: Sterk als de dood is de liefde- Allerheiligen en
Allerzielen. Over de band die blijft ook als iemand er niet meer
is

5 december: Wie zoet is krijgt lekkers?

De moraal van Sinterklaasliedjes doorgeven en ontvangen en
het leven dat vaak niet eerlijk is (Mattheüs 20: 1-16)

24 december: Kerstnacht (Tijdstip niet bekend)

Dialogoog met het kerstkind

Let op: Voor deze viering heeft u een kaart nodig.

Kaarten verkrijgbaar op een nader te bepalen datum in
december om 17.00 uur aan de kerk.

LAATDIENSTEN

Elke eerste zondag van de maand om 12.00 uur in de
Kapelkerk, Laat 80 Alkmaar.
Informatie op de website: www.laatdiensten.nl

WESTFRIESE EKKLESIA

Alex van Heusden is verbonden aan de Stichting Leerhuis en
Liturgie. Samen met Huub Oosterhuis heeft hij verschillende
bijbelboeken hertaald.

Het jaarthema in dit elfde seizoen van de Westfrieze Ekklesia
is: Nieuwe wereld – nieuwe mensheid, het visioen van de
apostel Paulus. Over Paulus zijn allerlei verhalen in omloop,
positieve en negatieve. We gaan lezen in de brieven van
Paulus en proberen die te verstaan in hun context.

Let op, de vieringen worden gehouden op de eerste zondag
van de maand in de Protestantse Kerk van Wognum,
Raadhuisstraat 15. Aanvang 11.00 uur.

Liturg is Karin Lansdaal. Het koor van de Westfrieze Ekklesia
staat onder leiding van Wilna Wieringa en wordt begeleid op
piano en orgel door Felicity Goodwin. Na afloop van de viering
is er koffie en thee en gelegenheid om met de voorganger of
bestuursleden in gesprek te gaan.

De tekst van de preek is na afloop verkrijgbaar.

Mensen die geen vervoer hebben kunnen contact opnemen
met het secretariaat. Telefoonnummer 0228-561697.

Informatie op de website: www.westfrieze-eklesia.nl .

AAN DE MENS

Boom je stam was koud en bloot
in de winter leek je dood.
Komt de zomer vuur en vlam
bloeien rozen aan je stam.

Mens wat ben je dood en koud

als je niet van mensen houdt.
Zonder liefde vlam en vuur
is je leven kort van duur

Zonder lachen licht en lied
zonder liefde gaat het niet.
Mensen leef toch en godweet
Vind je liefde bij de vleet.

Huub Oosterhuis

DE ROL VAN DE KERK BIJ OVERLIJDEN.

Persoonlijke ervaringen en gedachten over de uitvaart van katholieke parochianen:

Na bij zo'n veertig uitvaarten in de afgelopen vijf jaar mede te zijn voor gegaan, is er alle aanleiding om eens kritisch terug te kijken.

Tot mijn dertigste jaar waren begrafenissen vieringen waarbij alles al van tevoren vaststond.

Alle avonden dat de overledene thuis opgebaard lag rozenkrans bidden. Alle vieringen met het zangkoor voorbereiden, aanvankelijk als koorknaap en later als tenor of gregoriaanse zanger.

De avondwake met lange rijen condolerende mensen, veel gezang en het in Memoriam. De volgende dag een plechtige Latijnse uitvaart met kaarsen, wierook en wijwater, plechtige communie en de gang naar het kerkhof waarbij al het verkeer voorrang gaf en iedereen stil stond. Na afloop in het restaurant een maaltijd en koffie na.

Eerlijk gezegd was dat vaak een van de weinige momenten waarbij een hele familie compleet was met een hoog gezelligheidsgehalte. De afscheidsborrel werd daarbij erg gewaardeerd. Dit was mede verklaarbaar omdat de meeste katholieke gezinnen kinderrijk waren en er binnen grote families regelmatig begrafenissen plaats vonden. Vele ziektes

waren in die tijd slecht behandelbaar en hadden dikwijls snel een fatale afloop.

Voor mij was het keerpunt de begrafenis in 1976 van mijn jongste broer van 18 jaar na een onverklaarbaar motorongeval. Nadat we samen met zes broers de kist uit de kerk gedragen hadden, keerden we terug, waarna organist Kees Bornewasser op het orgel "And I can't get it out of my head" van ELO speelde. Een nummer wat Gerard drie dagen voor zijn overlijden, ons tot gekmakend toe, grijs had gedraaid op zijn draaitafel. Dit lied maakte bij ons de remmen los in een stortvloed van tranen. Daarna heb ik persoonlijk nooit meer motor gereden.

Vanaf dat moment heb ik consequent en velen met mij, merkte ik op, teksten en liederen aangeraden of gezongen die op een of andere manier de overledene tekenden, waardoor voor veel mensen het afscheid veel persoonlijker en achteraf draaglijker werd.

Bij voorbereidingen staat het symbool van het kruis centraal. Het horizontale deel staat voor hoe de overledene als mens geleefd heeft vanuit zijn liefde voor de medemens en eerbied voor de schepping en daarbij zijn talenten, hoe beperkt soms ook, optimaal ingezet heeft als bijdrage voor een leefbare wereld voor alles en iedereen. Het verticale deel staat voor zijn relatie met God en hoe hij daar als levende mens vorm aan heeft gegeven in woord en daad. Daar is geen dwingende handleiding voor beschikbaar en het is de keuze van ieder persoonlijk hoe hij of zij dat invult. Opvallend is dat vaak pas omstreeks en na het overlijden er in familie en vriendenkring hier openlijk serieus over gesproken kan worden.

Dat is ook de reden dat de kerk op het moment van overlijden, op de grens van leven en dood, duidelijk en dienstbaar aanwezig hoort te zijn. Dan is er een vruchtbaar en zinvol gesprek mogelijk over de vraag en geloofskwestie van een leven na de dood in welke vorm dan ook. Dan kunnen we niet om de figuur van Jezus Christus en zijn belofte van een hemels hiernamaals heen.

Kenmerkend voor de laatste twintig jaar is dat de uitvaart veel verschillende uitvoeringen kan hebben bijv.: thuis opbaren met veel huisbezoek, in een klein kamertje van een instelling één uurtje per dag bezoek, avondwake in de kerk, avondwake één dag voor de uitvaart in een mortuarium, uitvaart met eucharistieviering, uitvaart met woord en communiedienst of zonder, met zangkoor of cd-muziek, begrafenis of crematie. Het vaststaande begrafenisritueel komt steeds minder voor. Van invloed daarop zijn o.a.: het priestertekort en vergrijzing, minder kerkbezoek, sluiting parochiekerken, concurrerend aanbod van crematoria, het financiële plaatje, demografische ontwikkelingen en richtingenstrijd binnen de katholieke kerk op allerlei niveaus.

Wat veel katholieken node missen is een vertrouwde voorganger die makkelijk aanspreekbaar is, tijd voor je heeft in een persoonlijk gesprek en op een menselijke manier allerlei sacramenten mag toedienen. Pastorale werkers en in toenemende mate lekenvoorgangers staan te vaak in sacramenteel opzicht met lege handen en zijn vanwege hun eigen baan beperkt beschikbaar. Dankzij veel vertrouwde bejaarde en gepensioneerde priesters, die nog pastoraal ingesteld zijn, draaien veel parochies nog. Maar de meeste parochiegemeenschappen vergrijzen en hebben te weinig jonge aanwas. De nieuwe lichten priesters, die te snel grote verantwoordelijkheid krijgt, schiet grotendeels aantoonbaar hierin tekort. Zij vallen terug op allerlei regels die voor de gemiddelde kerkganger vreemd zijn, weinig zinvol en mensionvriendelijk lijken. Mensen zijn tegenwoordig gewend aan een persoonlijke individuele benadering op allerlei gebieden die ze in de kerk te vaak niet krijgen. Dit wreekt zich juist bij begrafenis als mensen daaraan grote behoefte hebben. Voor katholieken onder de veertig is Latijn een anachronisme, een hobby voor intellectuelen. Goed uitgesproken Nederlands, of eventueel Engels, zou voor menigeen veel meer verstaanbaar en uitnodigend zijn.

Bovendien is er het kostenplaatje van een begrafenis. Alles bij elkaar is drie- tot vijfduizend euro (of soms meer) reëel en niet iedereen is goed verzekerd!

Voor parochies zijn uitvaarten via de kerk én voor het kerkbezoek én financieel onmisbaar dankzij de collectegelden voor het in stand houden van het godshuis en misgelden voor intenties. Hier is dus onbedoeld sprake van een wederzijds belang.

De schandalen waar het Vaticaan en de katholieke kerk de laatste jaren in verzeild raken, werken ook niet mee om bij de keuze van uitvaart bij voorbaat aan een kerkdienst te denken. Men heeft al verdriet en zorgen genoeg om daar ook nog zijdelings mee geconfronteerd te worden. Bovendien worden families steeds kleiner, wonen familieleden zeer verspreid in Nederland, Europa of nog verder en zijn hoogbejaarden fysiek of psychisch vaak niet in staat lange reizen te maken. Zo had ik laatst een complete familie van dertien personen die bewust voor een uitvaart in een crematorium koos, omdat ze zich in een grote lege kerk opgelaten zouden voelen. Zij nodigden mij wel als voorganger uit voor een gebed, lezing, kaarsencereemonie, zegening met wijwater en wierook en korte overweging. Zij stelden wel een herinneringskruisje op prijs dat in de zondagsviering na de communie achter in de kerk naast Maria werd opgehangen. Na een korte verduidelijkende uitleg aan de kerkgangers zong ik samen met mijn dochter meerstemmig lopend door het middenpad "Lead me Lord". Door mezelf en de familie werd dit afscheid toch als een waardevol intiem gebeuren ervaren. Duidelijk is wel dat veel crematoria behulpzaam inspelen op deze ontwikkelingen en op een dergelijke manier laagdrempelig worden voor katholieken die op een betaalbare wijze zonder veel extra organisatie toch waardig afscheid kunnen nemen van hun dierbaren.

Onrustbarend en veelzeggend is de opmerking die ik de laatste jaren meermalen in verschillende bisdommen van het land heb gehoord: "Ik heb meer warmte en troost ervaren in het

crematorium dan tijdens de uitvaartmis in de kerk." Let wel ik heb het nu over trouwe kerkgangers, die actief in de kerk zijn als koster, schoonmaakster, tuinier of koorlid. Tegenover mij zijn zij eerlijk en mondig genoeg om dit openlijk te zeggen.

Misschien een paar ideeën om uitvaarten via een kerkdienst toegankelijker en geloofwaardiger te maken:

- Probeer als het even kan de overledene thuis te bezoeken waar hij opgebaard is en neem de tijd met familie voor een kennismakend gesprek als voorbereiding voor de uitvaart. Geef de familieleden de kans wensen te uiten voor de uitvaart en neem met een kort gebed afscheid van de overledene als je vertrekt.
- Laat bij een lichtceremonie familieleden, liefst jongeren, één van de zes kaarsen rondom de kist aansteken en daarbij een kenmerkend iets over de overledene hardop uitspreken of laten voorlezen.
- Laat familieleden een gedicht, lezing of herinnering zelf oplezen. Natuurlijk van tevoren even laten oefenen met een goede geluidsinstallatie. (Rustig en met goede dictie)
- Sommige koren zingen slecht verstaanbaar of zelfs vals. Een CD met een toepasselijk lied dat bij de lezing hoort of relatie heeft met de overledene is zinvoller en voorkomt onrust.
- Voorkom situaties dat communie geweigerd wordt aan gescheiden kerkgangers of homofielen. Dit is onvergeeflijk tijdens een uitvaart en beschadigt iedereen.
- Geen communie-uitreiking; dan een lichtceremonie door het licht van Christus door te geven via waxinelichtjes op een getekend hart in een dienblad op de kist. (Brandgevaar!)
- Voorkom dat vijf keer hetzelfde gezegd wordt. Lees als voorganger het In Memoriam en alle persoonlijke blaadjes door. Met hier en daar wat schrappen komt er meer vaart in de viering en blijft er aandacht voor wat gelezen wordt. Dit is in ieders voordeel en kost weinig tijd.
- Laat voor de absoute een herinneringskruisje ophangen in de kerk, Voorganger loopt mee met familielid terwijl Ave Maria klinkt. (Bid voor ons zondaars, nu en in het uur van dood) Met

Allerzielen kan men dan een rouwperiode met medeparochianen afsluiten.

-- Het In Memoriam in avondwake en uitvaart voorlezen. Persoonlijke verhalen of teksten verdelen over diverse vieringen, dat geeft meer sprekers een kans en betrokkenheid.
-- Geef waar mogelijk jongeren een zinvolle functie, zodat zij zich nuttig voelen en betrokken raken. Een uitvaart is voor velen van hen een zeldzaam gebeuren en laat dat in ieder geval een zinvolle en indrukwekkende ervaring zijn.

Eén uitvaart zal me altijd bijblijven: De priester regelde alles zelf en er werden geen liturgieboekjes uitgedeeld zodat liederen niet meegezongen konden worden. De helft was in het Latijn. De kerk was een verplichte onbekende andere locatie dan waar de overledene kerkte. Bij de lichtritus mochten de kinderen die de kaarsen aanstaken niets zeggen. Het koor had een slechte organist en zong vals. Het In Memoriam had alle aandacht van de aanwezigen, maar de priester herhaalde de helft ervan en hield een voor velen niet te volgen theologisch verhaal over zonde en vergeving (20 minuten!). Het herinneringskruisje werd in een dodelijke stilte naar achteren gebracht.

In het crematorium was de priester niet aanwezig. De begrafenisondernemer handelde alles keurig af met afgesproken muziek tussen persoonlijke korte afscheidswaarden. Op verzoek mocht ik, als oude vriend van de familie, omdat de overledene na een lang ziekbed overleden was, als laatste zingen: "Lasciate mi morire."
U mag raden waar de familie de meeste troost en warmte voelde.

Soms is het goed alle dingen rondom uitvaarten eens op te schrijven en door te lezen. Alle mensen die mij in alle openheid dingen toevertrouwd hebben bij deze bedankt. Hopelijk draagt het bij tot vieringen met meer kwaliteit en mogelijkheden om persoonlijk waardig afscheid te nemen van een dierbare.

J.P. Stegers.

COLUMN.

Elders treft U weer een stuk aan uit het rijke joodse leven. Vanuit het Tweede Vaticaans Concilie en vele teksten daarna worden wij door onze kerk opgeroepen om ons met de dialoog bezig te houden. En, ere wie ere toekomt, paus Johannes Paulus II heeft die dialoog een flink stuk op weg geholpen. Het concilie riep ons op niet alleen met jodendom in dialoog te treden, ook met andere godsdiensten en met name de islam zouden wij dat moeten doen.

In deze 'column' wil ik een aantal eigen gedachten en meningen naar voren brengen. Betere columnisten zijn er en twee namen die spontaan boven komen zijn: Marjolijn Februari en Louise Fresco (beiden NRC). Ook zij maken zich zorgen over wat er gaande is en reflecteren er met hun soms heel rijke, ook internationale, ervaring over. Er zijn ook mannelijke columnisten uiteraard.

Wij allen reflecteren. Soms volgen wij meningen en moeten wij die later bijstellen. Kwalijker is het als men dat niet doet. En hier zit mijn pijn.

Als ik alle verhalen, analyses, studies en achtergrondverhalen (ook historische) overzie dan begin ik steeds pessimistischer te worden.

Of het nu binnenkerkelijke problemen, de verhouding met andere godsdiensten of internationale en daarmee samenhangende economische gebeurtenissen zijn, het lijkt of er niets geleerd is van de geschiedenis.

Een paar voorbeelden die ik niet begrijp en die soms cynische uitwerkingen hebben:

Sinds 2006 zit er in de Tweede Kamer een partij van maar één lid die een bepaald beeld heeft van de geschiedenis en van mensen met een andere overtuiging dan de zijne. Met name heeft hij het steeds over de Islam. En vooral over de gewelddadige kant ervan. Als ik dan lees wat dit kamerlid in de tijd dat hij medewerker was van een vroegere leider van de

VVD allemaal gelezen en bestudeerd heeft, een indrukwekkende lijst filosofen en schrijvers van politieke en historische boeken, dan hoor je daar niets van in zijn uitspraken terug. En als we bij zijn uitspraken over de Islam blijven, dan is het allereerste wat opvalt dat er in de Islam een rijke schakering van meningen was en *is (!)* die niet onderdoet voor de verschillen in het christendom. En als wij naar de geschiedenis kijken zijn er veroveringen geweest, inderdaad, en waren zij de enigen? Was het Koninkrijk der Nederlanden niet ooit het grootste Islamrijk ter wereld? En, zo vraag ik mij steeds af, wat hebben wij ervan geleerd?? En hoe zijn de verschillende andere kolonisatoren met hun gekoloniseerden omgegaan?

Tegelijkertijd zie ik t.v. documentaires over de geschiedenis en cultuur van de Islamwereld. Met name over de Mathematica. Wist U bijvoorbeeld dat het woord Algebra uit het Arabisch komt? Zo is er meer. Via de Moren in Spanje is er veel kennis uit het Midden-Oosten en Verre Oosten tot ons gekomen. En dan zou de Koran gewelddadige scènes bevatten. En hoe zit het dan met de Bijbel? Dezelfde tegenwerpingen daartegen: je moet het in de context zien, het is geen geschiedenisboek, enz. gelden ook voor de Koran! Ook de Koran wordt verschillend uitgelegd, fundamentalistisch en niet-fundamentalistisch. En hier komt een cynische kant van onze kijk, of de kijk zoals die door onze leiders aan ons wordt voorgehouden en waar ik mij veel zorgen om maak: In veel landen waar een Moslim regering is krijgen de niet-fundamentalistische mensen geen kans hun ideeën uit te venten. En precies die regimes worden door onze politici ondersteund. In de kolonisatieperiode hebben de kolonisatoren deze landen steeds gemanipuleerd en dat doen zij nog steeds. Landen als Saoedi-Arabië, Egypte, Algerije, Soedan en andere kennen een brute dictatuur waar ik als Amnesty-lid brieven naar schreef en schrijf en die door onze westerse regeringen in stand gehouden worden om geopolitieke redenen. Olie en andere grondstoffen, en om ons wapentuig kwijt te kunnen. En de niet-fundamentalistische uitleggers van Koran moeten uit die landen vluchten om hun

kennis en ideeën uit te kunnen dragen. Er zijn vele voorbeelden van. Deze zomer is een van hen, die lang in Nederland heeft mogen werken, veel te vroeg overleden.

In andere landen in Europa zie je dezelfde tendensen: In Duitsland haalt een bankier er zelfs de genen bij, in Zwitserland worden referenda gehouden, waarbij mensen verkeerd voorgelicht zijn, in Zweden is een van oorsprong neonazistische partij in het parlement gekomen, enz. Het woordgebruik en manier van denken van deze zogenoemde populisten is zo dat uiteindelijk ook het christendom en jodendom, waar men zo voor zegt te staan, onder druk zouden kunnen komen te staan. Met name joodse commentatoren wijzen daarop! ("Ik heb liever Nederlandse kaas dan een populist op bezoek.") Toen ik in de zeventiger jaren voor het eerst de term "joods-christelijk" hoorde, wist ik van het jodendom bijna niets. Inmiddels weet ik meer. Maar om onze cultuur "joods-christelijk" te noemen, vind ik cynisch. Want waar zit het joodse dan in die cultuur? Op weinige plekken ben ik een positieve visie op het jodendom tegengekomen. Ze waren er *wel*, alleen op heel beperkte schaal.

Daarmee kom ik min of meer bij de kerk terug. Deze herfst wordt er een bisschoppenconferentie gehouden met bisschoppen uit verschillende landen in het Midden-Oosten over de positie van christenen daar. In de voorbereidingstekst staan teksten over de Islam. Dat men met moslimintellectuelen van de niet-fundamentalistische zijde contact zou moeten hebben. Ze zijn er niet (meer).

Aan de andere kant heeft de Rooms-Katholieke kerk als staat(Heilige Stoel) een bijzondere status binnen de V.N., terwijl ze er geen lid van is!

Tijdens conferenties die de V.N. organiseert, over kinderen, vrouwen, ontwikkelingshulp en zo meer, is de Heilige Stoel steeds aanwezig en werkt er het liefst samen met die landen die de positie van vrouwen en kinderen het liefst ondergeschikt houden aan mannen. Landen als..Saoedi-

Arabië...Iran...Soedan...

Mijn pessimisme komt ook voort uit het feit dat het weleens zou kunnen zijn, lees ik van kenners, dat de staat Israël(Trouw 9 feb j.l) en verschillende moslimgeregeerde landen(18 sept. j.l NRC/Tagesspiegel) *van binnenuit* uiteen zouden kunnen vallen. En dat er dan een volksverhuizing op gang komt. Al onze verdedigingswerken zijn dan niet in staat dat tegen te houden.

De populisten zouden met de overstroming, tsunami en dergelijke wel eens gelijk kunnen krijgen, maar dan zijn we er met open ogen ingetrapt. En hiermee wordt waar wat sommigen wel eens laten doorschemeren: Een wereldoorlog.

Cor Smit

E-MAIL EN WEBSITES

Wenst u de nieuwsbrief vanaf de volgende editie via de e-mail te ontvangen, stuur dan een e-mail naar.

dionysiusgroep@quicknet.nl ovv. Nieuwsbrief IGD per mail.

U wordt dan opgenomen in ons mail bestand.

U kunt zelf aangeven of u de nieuwsbrief via de e-mail en via de post wilt blijven ontvangen.

Of alleen via de e-mail kan natuurlijk ook.

Wij kunnen u ook snel op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen.

De nieuwsbrief staat verder altijd op onze site in pdf format.

De website van de IGD: www.dionysiusgroep.nl

Andere sites: www.laaddiensten.nl ; www.koogerkerk.nl,
www.michaelskerk.org, www.idee-en-kerk.nl, www.westfriesee-kklesia.nl , www.nieuwetijdsdenken-heerhugowaard,
www.kerkdenoord.nl, www.marktplaatsopenkerk.nl

FNANCIËN

De Stichting Initiatiefgroep Dionysius (Stichting I.G.D.) heeft geen lidmaten zoals een regulier kerkgenootschap en is voor gemaakte onkosten voornamelijk op uw giften aangewezen.

De belastingwetgeving heeft bepaald, dat giften gedaan aan kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of anderszins algemeen nut beogende instellingen aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. De Stichting I.G.D. voldoet aan deze voorwaarde. De drempel voor giften bedraagt 1% van het verzamelinkomen (= inkomens van box 1, 2 en 3 tezamen), het meerdere is derhalve als aftrekpost te benutten.

Overweegt u een (jaarlijkse) bijdrage te doen, doe dit dan in november of december van het jaar, de gift 'loopt' dan nog mee bij het doen van aangifte over hetzelfde belastingjaar !! Het bankrekeningnummer is 3869.69.965 t.n.v. Stichting IGD te Heerhugowaard.

COLOFON:

Aan deze tweeëndertigste nieuwsbrief werd meegewerkt door Annemiek Luken, Marike Werkhoven, Peter Werkhoven, Cor Smit en Sjaak Stegers

Wij danken onze trouwe bezorgers: Piet Luken, Riet en Ton Kaandorp, Agaath Breed, Liane van Rossen, Sjaak Stegers, Theo en Willy Schavemaker en Cor Smit en Brigitte Schenk voor het steeds weer rondbrengen van de IGD-nieuwsbrief.

In het huis van mijn Vader zijn vele woningen